

КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ НАУК

Естетика

Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність Гуманітарні науки
Освітньо-професійна програма
Спеціалізація

Курс	3
Семестр	5,6

Статус Обов'язкова

ECTS	6
Годин	150
Лекції	34
Семінари	34
Самостійна робота	82

Семестровий контроль залік, екзамен

Інформація про викладача

ПІБ	Федоренко Микола Олександрович доцент, кандидат філософських наук
Профіль викладача	https://scholar.google.com/citations?authuser=1&user=dlKYXnAAAAAJ
e-mail	fed2000@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Соціальні перетворення в Україні тісно пов'язані з оптимальним використанням можливостей системи вищої освіти, в якій за часи незалежності відбулися суттєві зміни. Реформа вищої освіти спрямована на покращення викладання гуманітарних дисциплін, як того вимагає сучасність, з урахуванням досвіду вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладів. Це спонукає до подальшої системної трансформації гуманітарної освіти, модернізацію традиційних і впровадження суттєво нових курсів. Практика надання вищої освіти в гуманітарних і творчих вузах України передбачає здобування студентами глибоких академічних знань, формування наукового світогляду, гуманістичного потенціалу особистості, її високої духовності як необхідної умови розвитку українського демократичного суспільства.

Мета курсу – надати академічне знання щодо головних течій, напрямків і найістотніших учень світової і національної естетичної думки.

Завдання курсу – на тлі розгорнутого історико-естетичного матеріалу навчити:

1. Розрізняти, формулювати та усвідомлювати естетичні проблеми у контексті минулого і сучасного культурного життя;
2. Прищепити навички самостійного мислення, що спирається на класичні зразки;
3. Навчити усталеної поняттєвої основи для творчого пошуку у власному розв'язанні проблем художньої практики з урахуванням специфіки навчального закладу.

Структура курсу. Курс естетики будується на традиційних засадах академічної освіти і спирається на послідовне вивчення кращих зразків естетичної традиції, які викладаються у лекційному курсі і вивчаються за класичними текстами з естетики та за підручниками. Художньо-творча специфіка вузу знайшла відбиття в особливому підкресленні культурологічної і гуманітарної проблематики. Водночас робиться наголос на розумінні художньої творчості, саморозумінні митця і його вміння

тлумачення явищ культури як провідних орієнтирів для історії і сучасної естетичної думки. Ми відмовилися від культурницько обмеженої періодизації історичного процесу світової естетичної думки лише за соціально-економічними – формаційними – критеріями, взявши за основу проблемний внутрішній розвиток естетичних проблем. Виклад матеріалу постає як кореляція історико-естетичних проблем з теоретико-проблемним викладом головних понять і категорій естетики. Курс естетики передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання контрольних модульних робіт з метою навчання розуміння естетичної проблематики, а також для кращого засвоєння і перевірки знань із зазначеного предмету.

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, Googl meet, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Поняття естетики, його генеза і культурно-історичні інтерпретації.

Семінар Структура естетичної свідомості

Тема 2. . Естетична думка у цивілізаціях Стародавнього Сходу

Семінар. Мистецтво і релігія.

Тема 3. Антична естетика

Семінар №1. Культуротворча роль мистецтва в епоху античності

Семінар №2 «Поетика» Арістотеля

Тема 4. Естетика середньовіччя

Семінар. Готика як естетичний феномен

Тема 5. Естетика доби Відродження і формування європейської культури

Семінар. Естетика Данте Аліг'єрі

Тема 6. . Основні ідеї естетики Нового часу і формування проекту

Просвітительства

Семінар. Нікола Буало «Мистецтво поетичне».

Тема 7. Трансцендентальна естетика Канта

Семінар. Естетика Гете

Тема 8. Шелінг як систематик романтичного світогляду

Семінар. Естетика романтизму

Тема 9. Філософія мистецтва Гегеля

Семінар. Проблема естетичноо ідеалу

Тема 10. Марксистська естетика: історія і сучасність

Семінар Історія марксистської естетики

Тема 11. Романтично-герменевтична течія в європейській естетиці

Семінар Ірраціоналістична естетика

Тема 12. Естетика у час науки

Семінар. Мистецтво і суспільство

Тема 13. Проблема творчості в теорії психоаналізу

Семінар. Естетичні аспекти психоаналізу

Тема 14. Естетичні підвалини філософії екзистенціалізму

Семінар. Естетика Альбера Камю

Тема 15. Структуралістська естетика

Семінар. Герменевтика і мистецтво

Тема 16. Колізії модерну та постмодерну у сучасній естетиці та культурі

Семінар. Українська естетика: минуле та сучасність

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, презентація

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу MOODLE.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	20
2.	Реферат за обраною тематикою	10
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	10
4.	Відвідування лекцій	10

	Підсумкова контрольна робота	...
5.	Екзамен (залік)	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «**відмінно**»: студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний самостійно мислити, може визначати тенденції та протиріччя естетичних процесів, робить аргументовані висновки, вирішує творчі завдання.

Оцінка «**добре**»: студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, володіє фактами історико-естетичного процесу, здатний встановити причинно-наслідкові зв'язки між явищами соціально-історичного життя і сферою мистецтва, уміє наводити власні приклади на підтвердження власних думок.

Оцінка «**задовільно**»: студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками окреслити головні етапи розвитку чуттєвої культури, має стійкі навички роботи з підручником, може наводити приклади, знає основні дати, орієнтується у хронології.

Оцінка «**незадовільно**»: студент не розуміє основного навчального матеріалу, не здатний відтворити основні етапи і явища генези людської чуттєвості, не володіє датами, не орієнтується у елементарних культурних та естетичних поняттях.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адорно Т. Избранное: социология музыки. М, - С.-П., 1999.
2. Адорно Т. Эстетическая теория. М., 2001.
3. Асмус В.Ф. Немецкая эстетика 18 века. – М., 1962.
4. Бахтин М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М., 1990.
5. Борев Ю. Эстетика. – М., 2000.
6. Буало Н. Поэтическое искусство. – М., 1957.
7. Выготский Л. Психология искусства. – М., 1986.
8. Гадамер Г.-Г. Актуальность прекрасного // Пер. с нем. – М., 1991.
9. Гилберт К., Кун Г. История эстетики. / Пер. с англ. – С.-П., 2000.
10. Каган М. Эстетика как философская наука. С.-П., 2000.
11. Книга по эстетике для музыкантов. – М., 1983.
12. Лосев А. История античной эстетики. В 7 т. – М., 1963-1988.
13. Лановенко О. Художественное восприятие. – К., 1986.
14. Левчук Л. Західноєвропейська естетика ХХ століття. К., 1997.
15. Малахов В. Искусство и человеческое мироотношение. – К., 1988..
16. Ортега-и-Гассет. Эстетика. Философия культуры. – М., 1991.
17. Платон. Гиппий Большой. – Сочинения в 3 т. М., 1968-1974. – Т.2.
18. Смирнов Н. Эмоциональный мир музыки. М., 1990.
19. Степанов Г. Взаимодействие видов искусства. – М., 1983.
20. Столович Н. Природа эстетических ценностей. М., 1974.
22. Фарбштейн А. Музыка и эстетика. – Л., 1976.
23. Шестаков В. Очерки по истории эстетики. – М., 1979.